

## Lekcja 2

Temat: Grzeczność językowa. Etyka językowa

Cele

Uczeń:

- sporządza notatkę z wykładu (prof. Bralczyk : <https://www.youtube.com/watch?v=DgdIM5jhoUo>)
- posługuje się zwrotami adresatywnymi adekwatnie do sytuacji
- rozumie pojęcia: grzeczność językowa, etykieta językowa, etyka językowa; spisuje zasady etykiety i etyki językowej w praktyce
- czyta fragment *Tana Tadeusza* (Księga 1, w. 348- 385)
- opisuje sytuację komunikacyjną stosując schemat Jacobsona
- rozpoznaje wypowiedź argumentacyjną i dokonuje jej dekompozycji
- rozpoznaje cel wypowiedzi (funkcja perswazyjna)
- wskazuje środki retoryczne służące osiągnięciu założonego celu
- doskonali umiejętność czytania i wyszukiwania informacji

I Obejrzyj wypowiedź prof. J. Bralczyka

<https://www.youtube.com/watch?v=DgdIM5jhoUo>

Odpowiedz na pytania:

1. Jak profesor ocenia stosowanie w listach formuły *witam*? Jakie formy adresatywne zaleca profesor?
2. W jaki sposób ocenia profesor formuły pani Anna w rozmowie oficjalnej prowadzonej przez urzędnika, sprzedawcę?
1. Spisz wyrażenia i zwroty zalecane jako wyrażające grzeczność językową wobec adresata w mowie i piśmie.
3. Wyjaśnij korzystając ze słownika : grzeczność językowa, etykieta, etyka językowa, formy adresatywne.

**Zapamiętaj!**

**GRZECZNOŚĆ JĘZYKOWA:**

- NIEGRZECZNE JEST ZWRACANIE SIĘ DO ADWERSARZA SŁOWAMI: PANIE KURSKI-ŚWIADCZY TO O SYTUACJI KONFLIKTOWEJ
- PODOBNIE - DROGA PANI...

**ZADOWOLENIA KOMUNIKACYJNEGO NIE BĘDZIE JEŻELI:**

- nie dostrzegamy innego punktu widzenia
- nadużywamy argumentacji erystycznej
- nadużywamy argumentacji emocjonalnej
- pokazujemy własne wątpliwości
- reagujemy agresywnie
- atakujemy personalnie rozmówcę
- zmuszamy kogoś do czegoś, stosujemy groźby
- narzucamy swoje stanowisko

→ spoufalamy się (np. w rozprawce piszemy *Albert napisał* odnosząc się do Alberta Camusa)

II Przeczytaj mowę Sędziego (Księga 1, w. 348- 385, np. wolne lektury), Odpowiedź i realizacja zadań w formie pisemnej.

1. Określ: kto, do kogo, w jakich okolicznościach mówi.

2. Jest to mowa biesiadna, czyli okolicznościowa (podczas uczty, biesiady) wypowiedź skierowana do jakiegoś zgromadzenia. Dokonaj dekompozycji mowy według wskazówek:

a) określ cel mowy

b) określ funkcję mowy jako komunikaty językowego

c) wskaż stanowisko

d) wskaż argumenty (część uzasadniająca, przykład, wnioski)

e) wskaż konkluzję.

3. Wypisz formy adresatywne.

4. W jaki sposób prezentuje się w tej mowie nadawca. odnieś się do swej wiedzy z zakresu kultury sarmackiej.

Materiał może wzbogacić

<https://epodreczniki.pl/a/jak-grzecznie-zwracac-sie-do-innych>